

Michał Tarnawa-Malczewski

1895-1978

(p. str. 124b oraz 125b *Albumu*)

Michał Tarnawa-Malczewski urodził się 25 września 1895 roku w majątku Chwałki koło Sandomierza w rodzinie Stanisława Malczewskiego i Zofii z Targowskich Malczewskiej.

Po ukończeniu szkoły podstawowej rozpoczął naukę w Korpusie Kadetów przy Mikołajowskiej Szkole Jazdy w Petersburgu, a następnie studia na Wydziale Rolniczym Politechniki Kijowskiej.

Po wybuchu I Wojny Światowej, dzięki wstawiennictwu swego byłego instruktora jazdy konnej w Korpusie Kadetów, sztabs-rotmistrza Lwa Panajewa, zgłasza się ochotniczo do 12 pułku huzarów Achtyrskich, gdzie służy już wielu Polaków, m. in. obaj bracia Plisowscy.

Po wydzieleniu się z pułku oficerów Polaków wraz z oddziałem dowodzonym przez rotmistrza Konstantego Plisowskiego przechodzi w słynnym marszu zimowym do Korpusu Wschodniego w Bobrujsku, a następnie trafia z oddziałem na Kubań, gdzie tworzona jest 4-ta Dywizja Strzelców Polskich gen. Lucjana Żeligowskiego. Są to początki tworzonego przy 4-tej Dywizji oddziału jazdy, późniejszego 14 pułku ułanów Jazłowieckich.

Początkiem kwietnia 1919 pułk opuszcza wraz z dywizją Odessę i rozpoczyna swój powrót do Polski, wkraczając w dniu 15 czerwca 1919 pod Śniatynem w jej granice.

Wraz z pułkiem przechodzi cały szlak bojowy w walkach z Ukraińcami, a następnie w roku 1920 ze słynną konną armią Siemiona Budionnego.

Jako dowódca 4-go plutonu w 4 szwadronie bierze udział w zagonie na Koziatyń oraz 31 sierpnia 1920 r. w rozstrzygającej bitwie pod Komarowem.

W bitwie pod Kosmowem 12 września 1920 r. ginie od wybuchu szrapnela stojący przed frontem szwadronu dowódca pułku kpt. Michał Belina-Prażmowski [brat Władysława – str. 106; 107 *Albumu*]. Stojący koło dowódcy ppor. Malczewski zostaje ranny. Do pułku powraca już w grudniu 1920 roku, pełniąc w nim służbę do początku 1925 roku.

Z dniem 31 marca 1925 roku w stopniu porucznika na własną prośbę przechodzi do rezerwy i obejmuje jako administrator majątek w Policznej należący do hr. Przeździeckiego, brata stryjecznego płk. K. Przeździeckiego, swojego dowódcy z 14 pułku ułanów Jazłowieckich.

Po wybuchu II Wojny Światowej, w pierwszych dniach września zarządza nakazaną ewakuację części majątku i stada koni remontowych na wschód.

Po powrocie do majątku w utrudnionych warunkach okupacji administruje nim nadal. W dniu 16 sierpnia 1940 roku zostaje aresztowany przez Niemców (SiPo) i osadzony w obozie koncentracyjnym Buchenwald, a następnie w Dachau.

Oswobodzony 30.04.1945, po okresie leczenia i rehabilitacji, powraca do kraju.

Po wojnie pracuje w Ministerstwie Rolnictwa oraz jego agendach i w centrali handlu zagranicznego „Animex”, zajmując się m. in. sprawami eksportu polskich koni sportowych.

Za udział w walkach o niepodległość i wojnę polsko-bolszewicką wielokrotnie odznaczony, m.in. dwukrotnie Krzyżem Walecznych.

Rotmistrz Michał Malczewski umiera 25 stycznia 1978 roku. Pochowany zostaje w Warszawie.

opr. Jacek Skoczylas